



# ការថែទ្ទូនយល់ពីខ្លួនឯងបីបុរាណ :

បច្ចុប្បន្នទិន្នន័យរបស់ក្រុមហ៊ុមាយករណី សិរីវិទ្យាអាស៊ូលិតុរីអិដក្នុងក្រុមហ៊ុមាយករណី

ធោយ Richard Schodde

សាស្ត្រាថាម្រាវនឹង នៅសកលវិទ្យាល័យនៃសេវីន អូស្ត្រាលី និង

ជំនួយការទិន្នន័យបីបុរាណ CRU

សម្រាប់អនុវត្តន៍យកទិន្នន័យស្ថិតិអាជីវកម្មនៃ

រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ២៦-២៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០៩០

LONDON | SEATTLE | PHILADELPHIA | BEIJING | SYDNEY | RIO DE JANEIRO

CRU | THE INDEPENDENT AUTHORITY™

MINING | METALS | POWER | CABLES | FERTILIZERS | CHEMICALS

31 Mount Pleasant, London WC1X 0AD UK

Tel. +44 20 7278 7788 Fax +44 20 7278 0003

PO Box 1269, Langley, WA 98260 USA

Tel. +1 360 321 4707 Fax +1 360 3214709

PO Box 656, Kennett Square, PA 19348 USA

Tel. +1 610 925 1860 Fax +1 610 925 1861

<http://www.crustrategies.com>



## ទិន្នន័យ

ស្ថិស្ថាបន្ទុជបុង : បរិបទនៃការទាញយកវិនិច្ឆ័យកម្ពុជាស្ថាបន្ទុជបុង

- ✓ ទំហំ និងត្រាក់ចំណោញ ដែលធានពីខស្ថាបន្ទុជបុងនៅលើពិភពលោក
- ✓ តម្លៃពលនៃវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក និងសារ៖សំខាន់នៃប្រធែសចិន នាង់ផ្តុកត្រូវការលោកដាក់ទៅអនាគត
- ✓ តើលោកដាក់អីខ្លះ៖ ដែលនឹងមានដំណើរការល្អទៅអនាគត?
- ✓ សារ៖សំខាន់នៃការរួករក នៅក្នុងខស្ថាបន្ទុជបុងដែលកំពុងលូតលាស់នេះ



ផែនការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេស

ដៃខែឆ្នាំនៃប្រព័ន្ធបាត់ប្រជាធិបតេយ្យ



## ការគិតវាគនាទាមត្រកូលនេះ នានាដើម្បីត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលបោរយ៌ ត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលបោរយ៌ត្រួតពិនិត្យលទ្ធផលបោរយ៌ (MICRA)

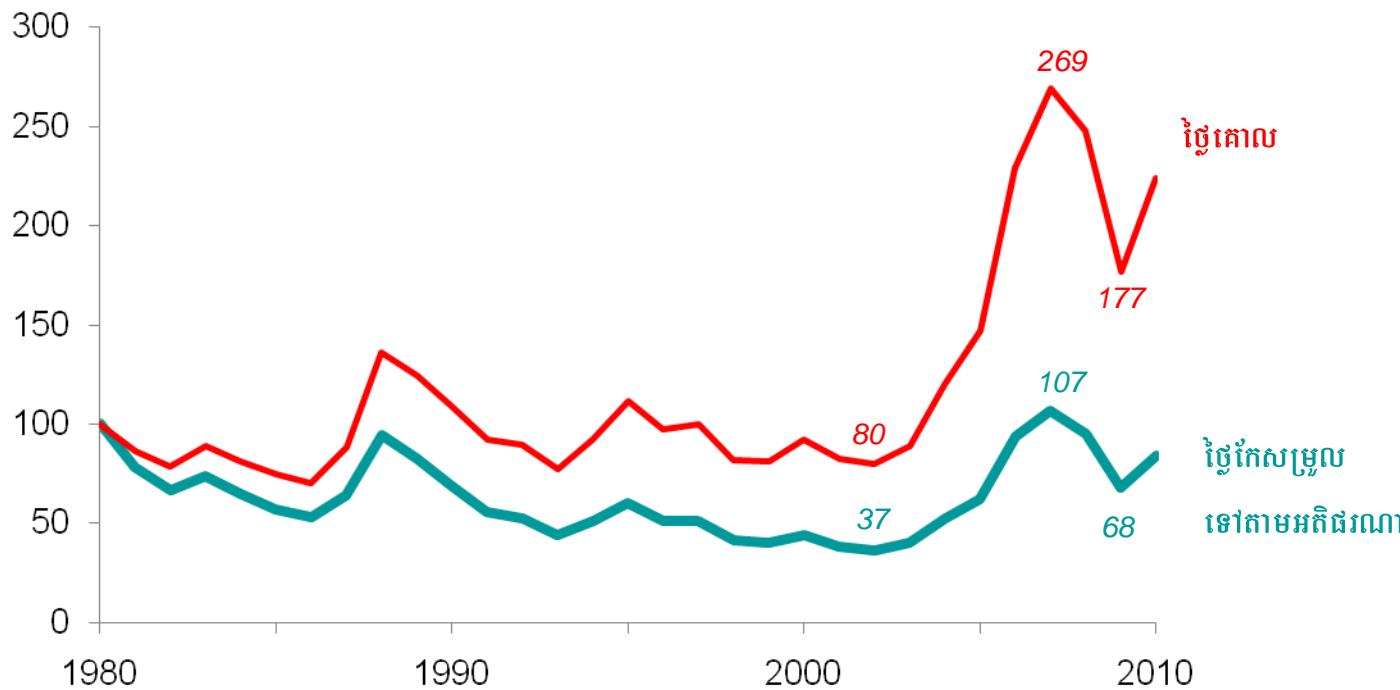
ក្រោងទិន្នន័យ :

- មានព័ត៌មានលម្អិតខាងហិរញ្ញវត្ថុ អំពី ក្រុមហ៊ុននៃ និងជនជាន់ ដែលមានចុះផ្សាយជាសាធារណៈចំនួន 323 ដែលប្រពិបត្តិការនៅទីក្រុងពិភពលោក រវាងឆ្នាំ 1978 និង 2009
- ទិន្នន័យត្រួតពាណាក់ជាក្រុម ទៅកាមមុខជលិកជលបំបង់ ដែលក្រុមហ៊ុនបានជលិក :
  - លោហធាតុដីម (ទីដែន សំណើ សុខុសិ និងកំណែ អាលុយមិញ្ញម និង សំណែតាហំង),
  - លោហធាតុមានតីម (មាស ព្រាក និងឆ្នាំកិត្តិ),
  - ឲ្យបង្កើត
  - លោហធាតុផ្សេងៗទៀត (ពេជ្រ អូយការពីម និងវិជ្ជាវិក ។ល.។)
 មានទិន្នន័យថ្មីកិត្តិតាងដែរអំពី “ក្រុមហ៊ុនខុសទាញក្នុងជាប្រើប្រាស់” (ផ្ទចជាតិ វិយ៉ូមិនតុ និង បីកិឡេក បីលីកុក) និង “ក្រុមស្ថានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ខ្លួន” (ផ្ទចជាតិ ក្រុមហ៊ុនអាប្រើប្រាស់ក្នុងចំណាស់មួយ ។ មិណុក ដែលបានវិនិយោគលើក្រុមហ៊ុននៃដែនទៀត)
- ជលិកជលពីក្រុមហ៊ុនទាំងនេះ កំណាមឱ្យ ~90% នៃជលិកមួយនៃលើពិភពលោក និង ~70% នៃជលិកជលសរុបលើពិភពលោក



ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះមហាក្សត្រ

សន្និស្សទៅចូលទំនើប្រជាពលរដ្ឋាភាគតមីរិកណ៍លោក (1980 = 100)



ស្នូស្សីនេះដោយក្រុមហ៊ាបជាកុចំនួនប្រាំមួយអតិ នៅផែន ភាពូយមិញ្ញម និងកំសំណើហាំនេះ នឹងកំណត់ស្ថិតិ និងការរំលែករំលែក នៃក្រុមហ៊ាបជាកុ

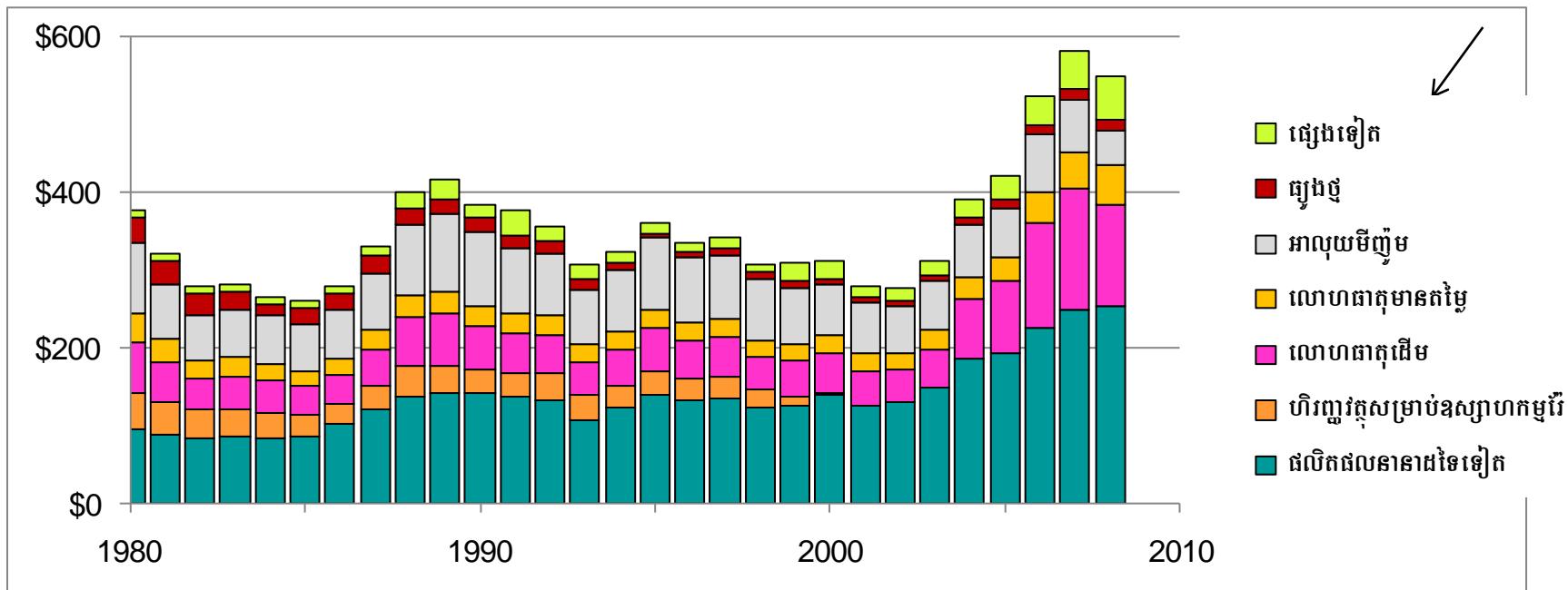
ប្រភពទិន្នន័យ : IMF



## ក្រុមសារនេះបានលាស់ពីរក្សាទិន្នន័យ ឬជាគិច្ចបញ្ជីទិន្នន័យដែលត្រូវបាន

យោងទៅដឹងលើពេលចំណួន  
ដែលក្រុមហ៊ុននេះបានដឹង

ផលចំណួលសរុប (ឆ្នាំ 2010 ពាណិជ្ជកម្ម)

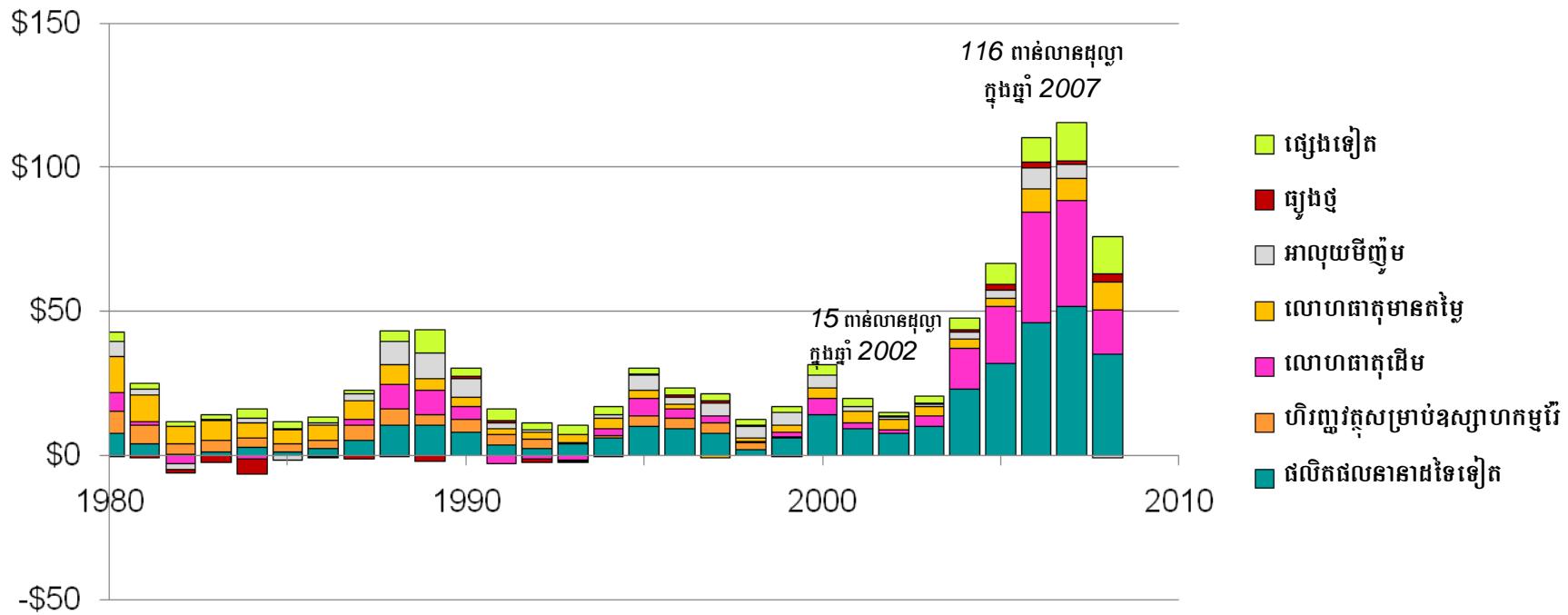


Data: CRU MICA data base



## ក្រុមទទួលខិត្តប្រចាំឆ្នាំនាមីត្តាលក្ខណៈនៃសាខ្សែនជាមួយនាយកដៃ ...

ផលចំណោមព្រាយគិតិភន្ទុ (ឆ្នាំ 2010 ពាន់រាយអូល្យ)



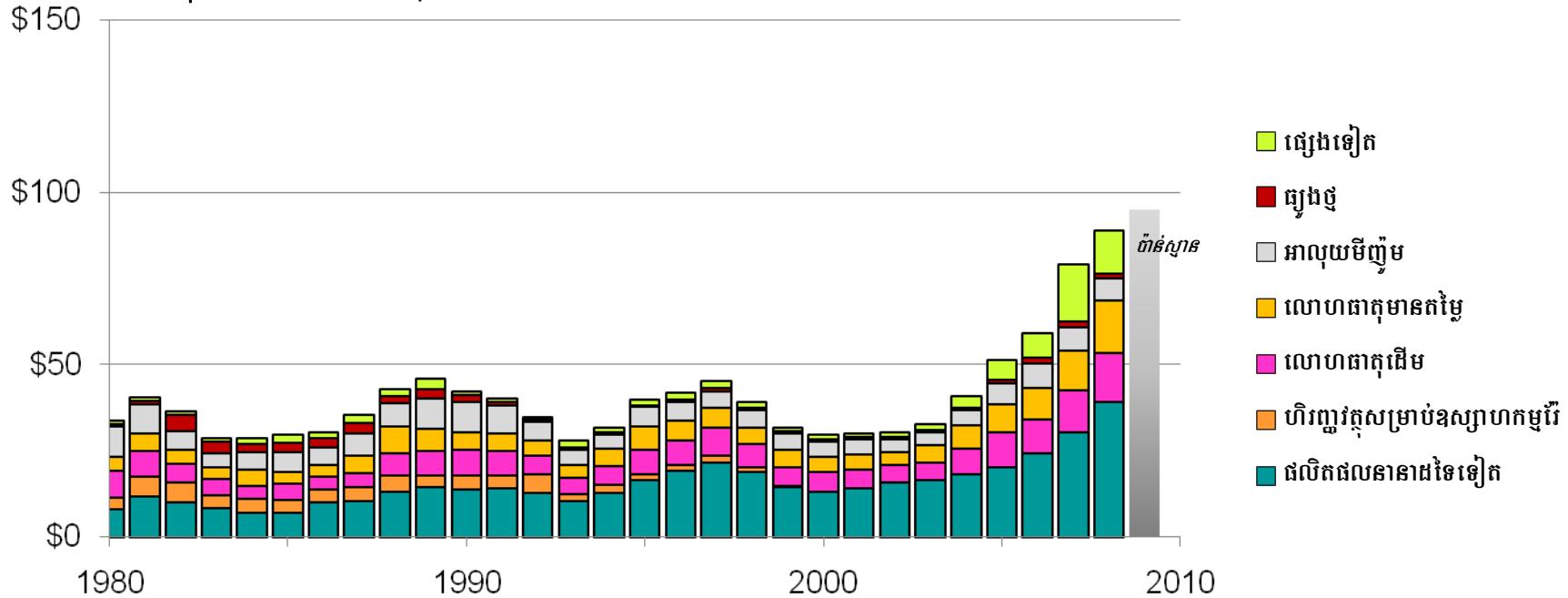
សំគាល់ : ក្នុងខេត្តក្រុងខេត្ត សំគាល់សំគាល់សំគាល់

Data: CRU MICA data base



ទេរាប់ប៉ុន្មានក្រោមគោលការណ៍ដៃមីនុយ និងស្ថាបន់សត្វិខ្ពស់ជាលើក ...  
ដែលបានអនុវត្តនាសារពិនិមីមេនុយក្នុងព្រៃន ដើម្បីការព្រមទៀតទៅជាលើក

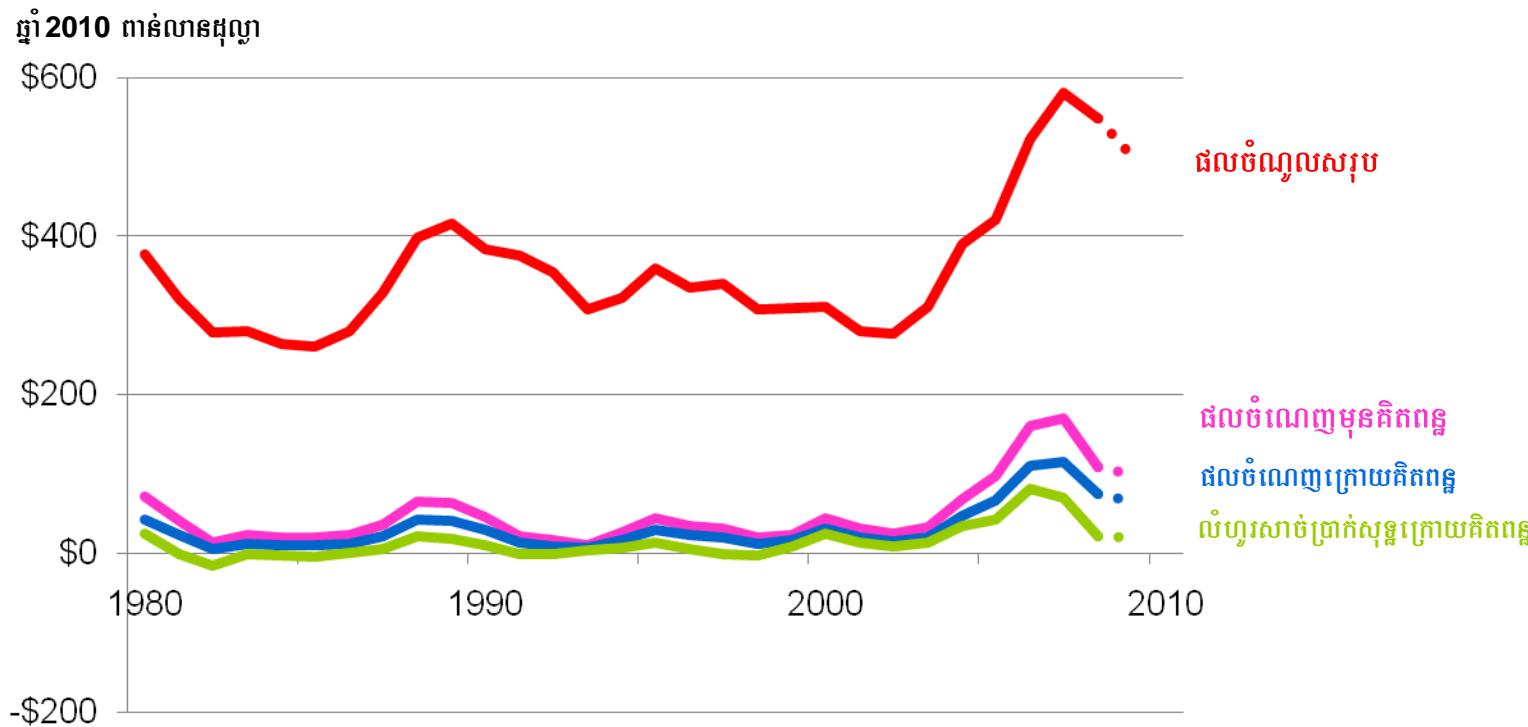
ការចំណាយដើមទីន (ឆ្នាំ 2010 ពាណិជ្ជកម្ម)



Data: CRU MICA data base



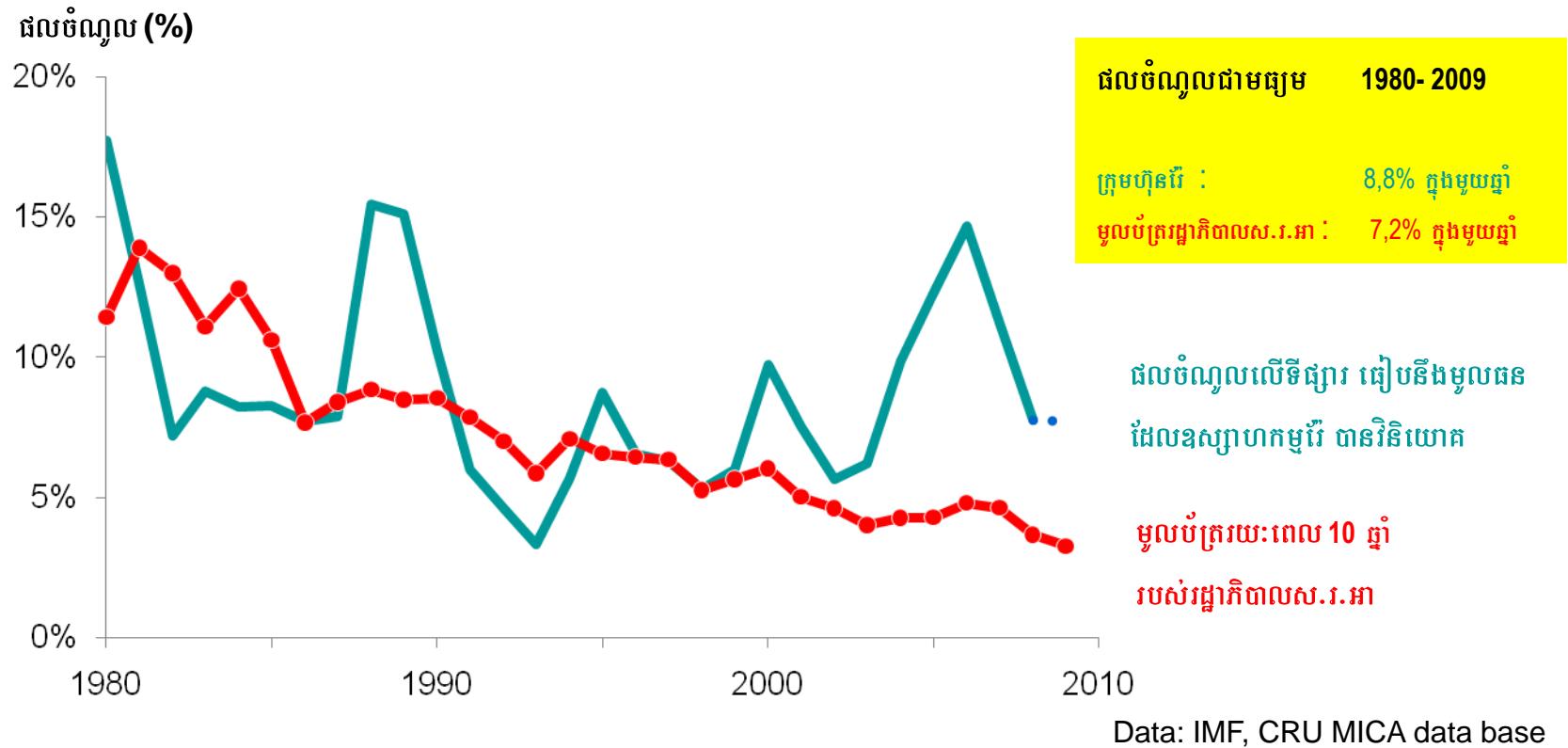
ឧបត្ថម្ភជាមុនក្រោមសាធារណៈ ពីរដ្ឋានជាលើលូកទៅក្នុងបច្ចេកទេស  
ក្នុងបច្ចុប្បន្ននាមព្រមទាំងខ្សែស្រី ... ស្អែកឲ្យតែនៅក្នុង "ការបង្កើតរឹងក្រុងបច្ចុប្បន្ន" ហើយ



Data: CRU MICA data base



ເບີໂຈວະນັກສົງລາຍມືສິ່ງສົງລາຍມືເບີໂຈວະນັກສົງລາຍມືເບີໂຈວະນັກສົງລາຍມືສົງລາຍມື  
ເບີໂຈວະນັກສົງລາຍມືສົງລາຍມື..... ເບີໂຈວະນັກສົງລາຍມືສົງລາຍມື 5 ສູງຫຼຸດໃຫຍ່ຫຼຸດ  
ຜູ້ນັກສົງລາຍມືສົງລາຍມືສົງລາຍມືສົງລາຍມືສົງລາຍມືສົງລາຍມືສົງລາຍມືສົງລາຍມືສົງລາຍມື



សំគាល់ : ក្នុងលេខតាំងបី លេខទី៣

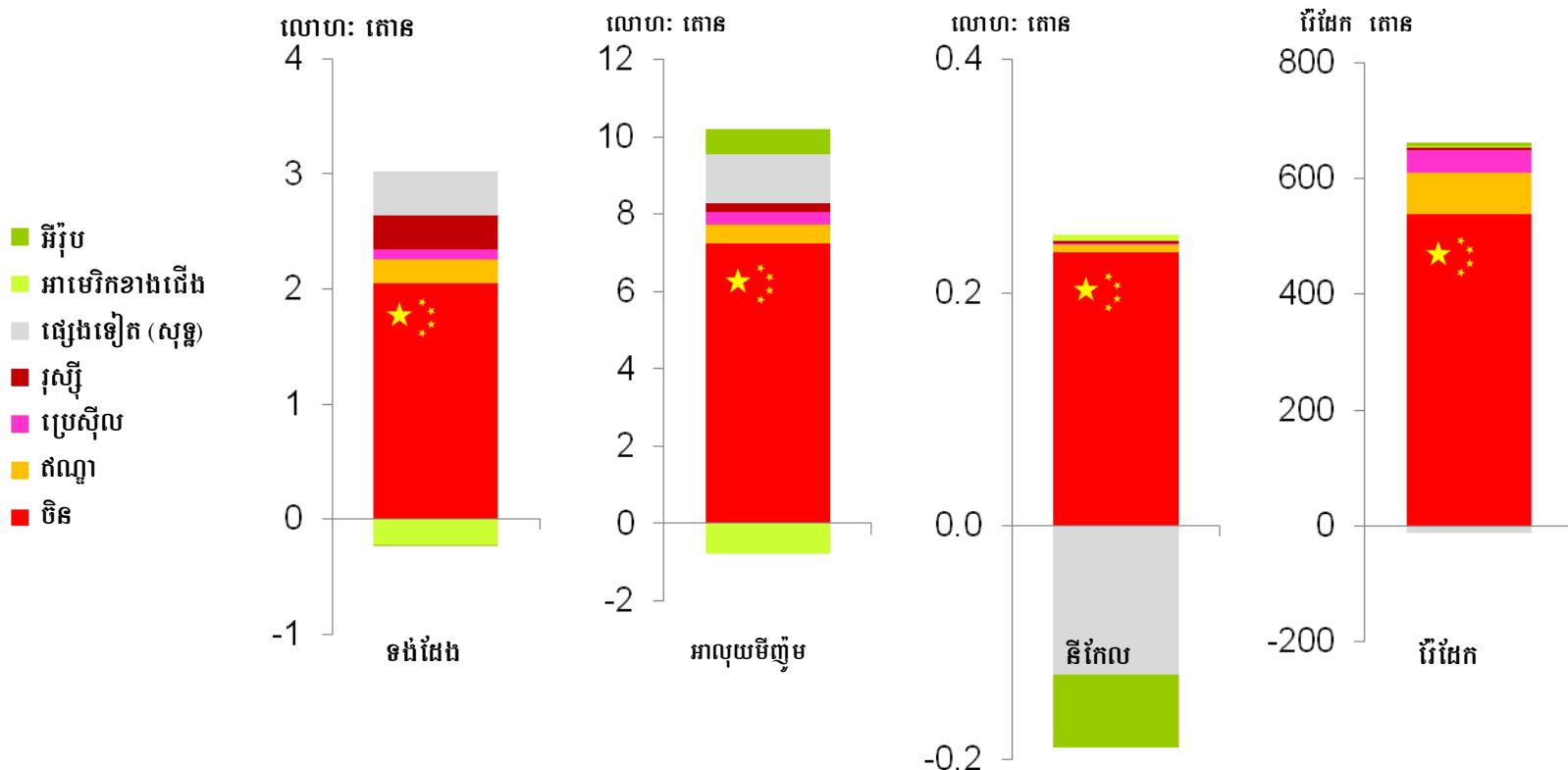


សំគាល់នៃវិបត្តិការណ៍ព្យាពលរដ្ឋបាន និងរាយការណ៍ នៅក្នុង<sup>នៃ</sup>  
របៀបនៃវិបត្តិការណ៍ នៅក្នុងរបៀបនៃវិបត្តិការណ៍



## ខ្ពស់បច្ចេកទេស 5 ឆ្នាំចុះក្រោមនៃការប្រជុំនិងការប្រជុំរបស់ខ្លួន

### ខ្លួនបានបង្ហាញពីប្រជុំបំផុត ខ្លួនឯកសារបានបង្ហាញពីប្រជុំបំផុត



សំគាល់ : ក្រោយកសំរែកបែកចិត្តនៃក្រសួងការប្រជុំសំរាប់ការប្រជុំប្រចាំឆ្នាំ

2003 និង 2008

Data: CRU



និងក្រុមពេទ្យរបស់ខ្លួន និងក្រុមពេទ្យរបស់ខ្លួន?

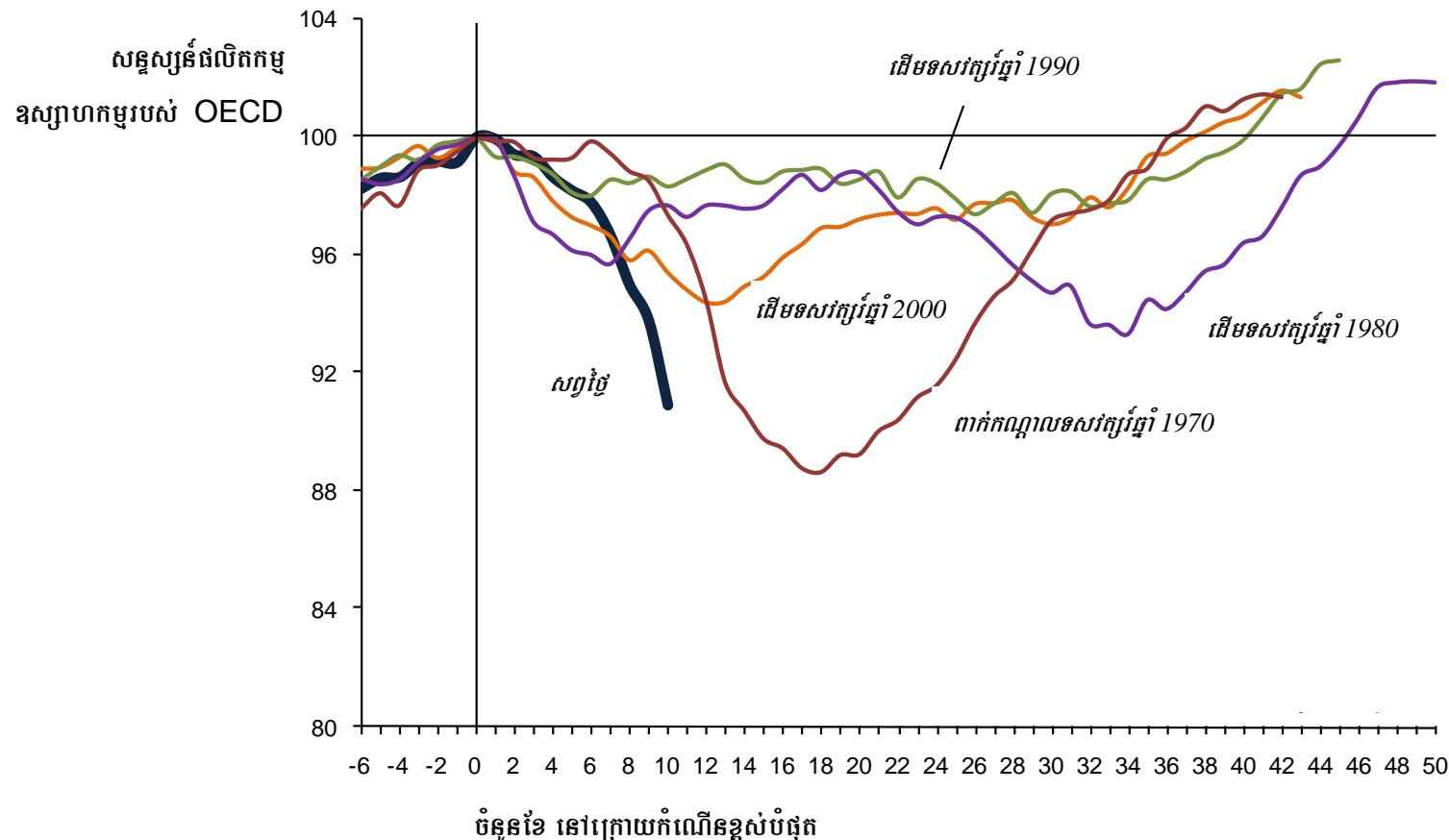
ឧសម្រាប់បច្ចេកទេស CRU តើវាតិចឡើងអនុវត្តន៍យុទ្ធសាស្ត្រលើបច្ចេកទេស នៅក្នុងពីរប្រព័ន្ធមូលដ្ឋាន

- តម្រូវការលោហធាតុ មានទំនាក់ទំនីងជិតស្ថិតុជាមួយដែលឱ្យកម្ពុជាស្ថាបភក ដែលមានចំណាំនៅក្នុងជាមួយ GDP ពិភពលោក
  - វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក (GFC) បានបង្កើឡើងមានការធ្វាក់ចុះភ្លាមៗ និងរយៈពេលខ្លួន នៃតម្រូវការលោហធាតុ
  - បុំពេញជំនួយពីរដ្ឋាកិតាលលើម៉ាក្រសេដ្ឋកិច្ច បានធ្វើកតម្រូវការឡើងវិញ ដែលនាំឡើងមានកំណើនយ៉ាងខ្លាំងក្នុងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុបាន នៃតម្រូវការប្រើប្រាស់ពិមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ
  - CRU ព្យាករណ៍ថា ស្ថានភាពទីផ្សារនឹងវិលត្រឡប់ ឡៅស្ថានភាពដើមរបស់ខ្លួនក្នុងឆ្នាំ 2007 នៅក្នុងរវាង ឆ្នាំ 2012-13



## ពិចារ្យិវិស្សារតត្បិតនៃបច្ចេកទេន ដៃវីរាណិលិនភាពរាយជាតិនៃកម្ពុជា

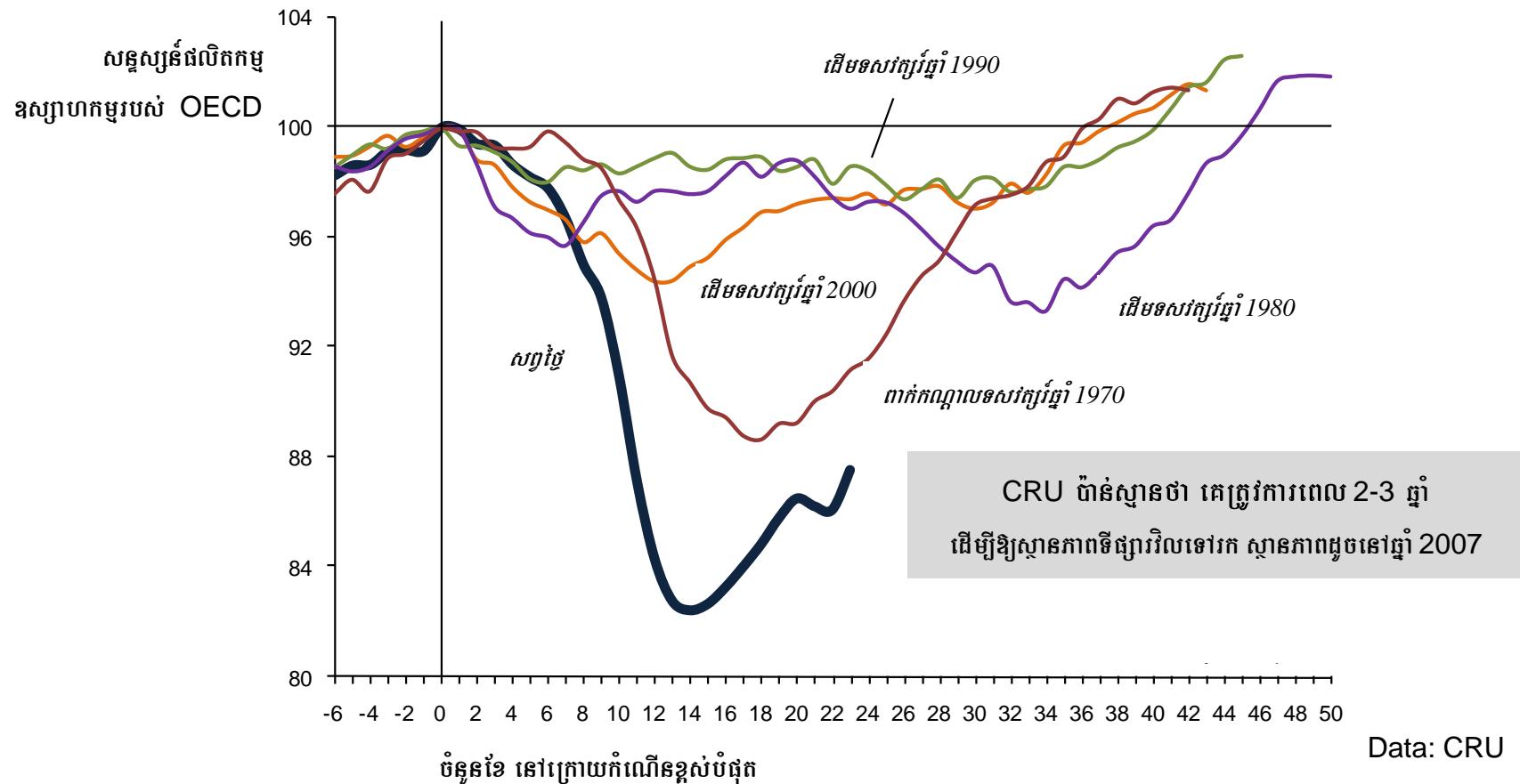
12 ខែក្នុងមួយឆ្នាំ សេចក្តីអិលូតតិតនៃបច្ចេកទេនបានប្រឈមប្រឈមប៉ោងហើយ ...



Data: CRU



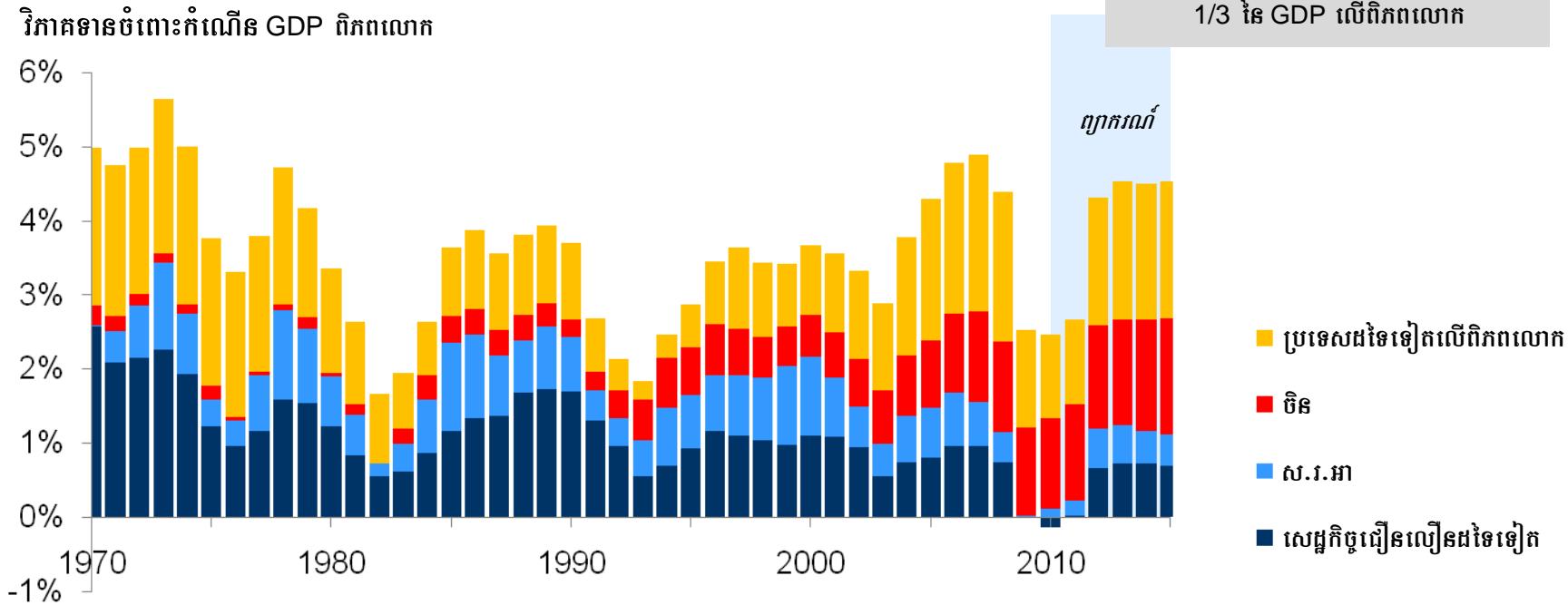
## ពិបត្តិមិន្តុទត្តិនាយក ដៃវីបនឹមិនាយកអាណាពលិទ្ធផល ... ស្ថិកាលនៃសរុបតម្លៃ ហើយនឹងជួយពេលនៅលើបច្ចុប្បន្ន





# សង្គមថ្មីនេះ ហិរញ្ញវត្ថុ និងប្រជាធិបតេយ្យ នូវការអភិវឌ្ឍន៍ នៃសេដ្ឋកិច្ចនិងបច្ចេកទេនកម្ពុជា

រយៈពេល 5 ឆ្នាំទាំងអី នឹងទាំងអាមេរិកកំណើន  
1/3 នៃ GDP លើពិភពលោក



សំគាល់ : GDP ដែលបានគណនា បើគិតជាសម្បូលនៃកម្ពុជាមានពល ដែលកែសម្រួលដោយផ្តើកបើ ក្នុងខេមបាយកំពុងកិល

Data: IMF April 2010



តើខ្លះនៅក្នុងវិញ្ញាបន្ទូន តើអ្វីដែលរាយច្រួននេះនៅលើ?



# ថ្លែបច្ចិតជប់ប្រព័ន្ធទស្សន៍នានាទៅ “រាជក្រឹតប្រព័ន្ធនាការបាយក្សោ”.... មិនបានបាន តាំងអាកាសធាតុទៅឡើដលិតជល តាមការគណនាបាល CRU – ឬជាចំនួចភ្លាមៗរហូតដល់ឆ្នាំ 2012?

សមិតសល់ដែល  
មាននៅក្នុងជាតិ



— “ភ្លាមៗខ្លាំង”



— “មិនសូវភ្លាហ៍”



— “មិនសូវត្រជាក់”



— “ត្រជាក់ខ្លាំង”

សំណាត់ហាំង អូយកនិញ្ញោម នឹងដែក ឲ្យងក្បក តាំងស្អែន  
ទង់ដោន បានក្នុងជាតិ និងកេល

ដែកស្និក (សម្រាប់បានដែកលើពិភពលោក), អូយក  
អាលុយមិញ្ញោម អាមូញ្ញោក មាស អាលុយមិណា ប្រាធិន

សំណាត់មួលិបដែន បុកសុិត

វាណាមិញ្ញោម ហូស្សាត ប្រាក់ អាសិតសុិលហ្វីរក ក្នុងលោក  
សង្គសិ សុិលហ្វីរ



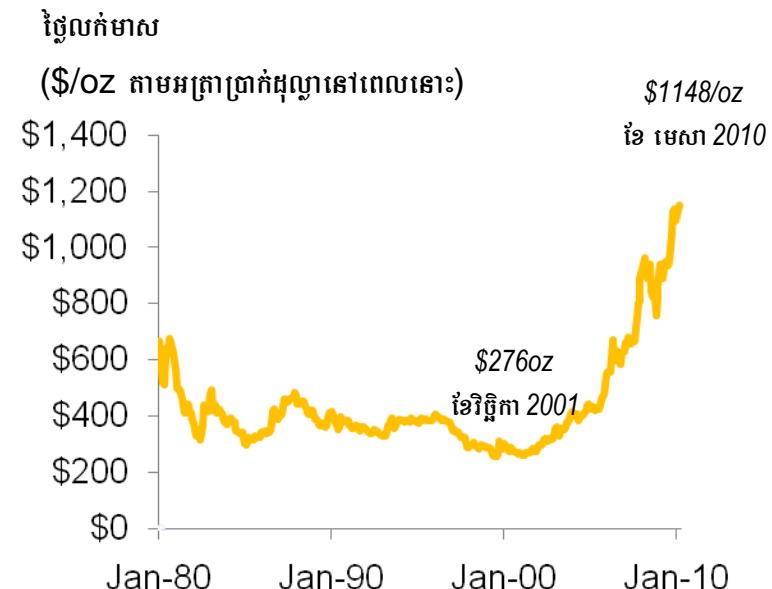
# ហេតុអ្នកថ្លែងចាននិងផ្សេវលទ្ធផ្លូវខ្លះ?

## 2001-2007

- កំណើនកម្រវករសម្រាប់គ្រឿងអលអ្តា ដោយសារកំណើនសាទ់ប្រាក់សម្រាប់ចាយរាយ
- ទីផ្សារទាំង ៩ តិចឡើង ឬនិងអិរុប
- ការទទាត់ជាថ្មីនៃទ្រាយដំពឹងទាត់ការកណ្តាល
- ការលិកចំយច្ចោះពី 2618 តាន មកត្រួម 2476 តាន

## 2007-2010 (ពាលីក្រុងអលអ្តាដីកណ្តាលការបច្ចេកទេសចំយច្ចោះ 20% នៅឆ្នាំ 2009, ការប្រើប្រាស់ដោយសារបញ្ហានៅប្រទេសបោកខាន់លិច ។ ក្នុងការទេសចិនសូវភាព វិនិសោធន៍ការ 20%

- ក្នុងការប្រើប្រាស់ដោយសារបញ្ហានៅប្រទេសបោកខាន់លិច ។ ក្នុងការទេសចិនសូវភាព វិនិសោធន៍ការ 20%
- ធម្មតាការកណ្តាល - ប្រទេសមួយចំនួន ចាប់ផ្តើមទិញមាសទុក (ឬនិងកណ្តាល ស្រីឡូស) ស្ថានភាពរួមទេសចិនប្រចុល
- សលិកជនកើត 7% នៅឆ្នាំ 2009 នានាពីសលិកជនបើត្រូវ។ កំណើនយិកទេនអនាគត។
- ទំហំក្រុងវិនិសោធន៍ការកើតឡើងយ៉ាងខ្លាំង ។ មូលដឹកនិងលទ្ធផលដោយអ្នក (ETF) នានាកើតឡើងពីរួម ហើយសម្រេចត្រួតពីរាល់មាស 1200 តាន ។ មីនីដែលជាបានកំយកីចា តើនីមួយៗ



Data: LME



សារនេះតម្លៃថាគាល់នឹងរបស់ខ្លួន និងក្នុងពីរុយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីជួយការងាររបស់ពួកគេ និងការងាររបស់ពួកគេ។



- រដ្ឋាភិបាលត្រូវផ្តល់ការគាំទ្រ និងមានពម្ពាកាត និងអភិបាលកិច្ចល្អ
  - ដើម្បីទទួលបានការគាំទ្ររបស់សង្គមដើម្បីធ្វើប្រពិបត្តិការ ក្រុមហ៊ុនត្រូវបង្ហាញពីដំណឹករាយល្អខាងបរិស្ថាន និងសង្គម។

ជាមធ្យោម, រាល់ \$1 ដែលបានចំណាយលើការរួករក ឧស្សាហកម្មនេះត្រូវចំណាយមូលដែន \$6 លើការផលិត (នៅក្នុងរយៈពេលថែង) ដល់ចំណូល \$55 ដែលបានពិភាក្សាលក់ និង \$3 ជាព្យាក់ពន្លឹមផ្តាល់ \$1 ទៅ 13 ជាពន្លឹមផ្តាល់ និងលើស្សាយសារ



ក្នុងពេលវេលាដែលបានបញ្ជាក់ថា មិនមែនជាប្រជាពលរដ្ឋមួយទេ

- លទ្ធភាពដែលកម្មវិធីរុករកណាមួយ អាចនឹងបានជាការដំឡើង រាជរដ្ឋប្រឈមទៅលើ
    - ប្រភេទទំនិញ (បុរសិត មានទូទៅ / មាស មានដោយក្រោម / ពេជ្រ វិគត់កំមានដោយក្រោម)
    - ទំហំនៃគោលដៅ (មានកំណត់នៃក្នុងទៅថ្មីនឹងជាងកំណត់នៃទំងា)
    - វត្ថុមាននឹងធានវិវាទ (ប្រទេសខ្លះមានក្នុងពាណិជ្ជកម្មសាល្តអំណោយដែលលើជាងក្នុងប្រទេសខ្លះឡើង)
    - ក្រុមហ៊ុន (ក្រុមហ៊ុនខ្លះ មានអ្នកជំនាញការក្នុងពាណិជ្ជកម្មសាល្តលើជាងក្នុងក្រុមហ៊ុនខ្លះឡើង)
    - សំណាន និងការកសិក

អត្រាជោគជំយសម្រាប់គ្រប់គ្រងរករកមាស និងទាំងអស់ ដែលអាចប្រកាសបាន និងចូលរួមនៅក្នុងក្រុងក្រប់ប្រជុំមួយ គីមាន 1 ភ្នៀងចំណោម 100 នៃ 1400 គ្រប់គ្រង (អាចនិយាយបានថា 1 ភ្នៀង 200 គ្រប់គ្រង) ។ ប្រសិនបើ ក្រុងក្រប់ប្រជុំមួយ (ផ្ទុចជា *Escondida*) អត្រាជោគជំយមាន 10 ដាច់ទាបជាងនេះ !



## សេចក្តីប្រជុំ

- ឧស្សាហកម្មវេទេពិភពលោកមានចំណាំដែលបង្កើតជាចំណួល ~ 600 ពាន់លានអូល្យាក្នុងមួយឆ្នាំពីការរំកោតកំណត់ឡើង ចាប់ពីឆ្នាំ 2003 មក មាននាំខ្សោយមានផលចំណោមូលដ្ឋាន ដោយឧស្សាហកម្មនេះ នាំមកទូរផលចំណួល កម្រិតខ្ពស់បំផុត ~120 ពាន់លានអូល្យា ក្នុងឆ្នាំ 2007
- ឧស្សាហកម្មនេះមានលក្ខណៈអតិមួលធែន ហើយស្មើថ្វីចំណាយ ~100 ពាន់លានអូល្យា ក្នុងមួយឆ្នាំ លើការរាជ្យក និងលើកម្រោង ចិត្ត។ ជាដលវិចាក សាច់ប្រាក់លើសែលទទួលបាន មានកម្រិតកិច្ចិចប៉ុចប៉ុណ្ណារៈ ហើយផលចំណួលដោយបនិនិត្យវិធីយោគ មិនខ្ពស់ឡើយ
  - រដ្ឋាភិបាលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងអតិភាពមិនបានយកពន្លេប្រើប្រាន់លើឧស្សាហកម្មនេះ
- CRU ព្យាករណ៍ថា សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក និងវិលមេវកស្តានភាពនៅក្នុងឆ្នាំ 2007 នៅក្នុងឆ្នាំ 2012-13 ។ ភាគប្រើប្រាន់នៃកម្រោងការ និងថ្វីផលិតផលនានានៅអនាគត និងស្ថិកក្រោមតិចតាមជាបន្ទុពិភាគតាមប្រព័ន្ធបណ្តាលពិនគ្រប់បនិយកម្មនៅក្នុងប្រទេសចិន
- ផលិតផល“ក្រោ” គឺ នឹងដែក នឹងដែន នឹងកែល តាំងដែន និងចូលក្នុក
- កម្មវិធីរុករកផែលសកម្ម និងជាតិជំយ មានសារ៖សំខាន់ជាសំស្រាប់អនាគតរយៈពេលនៃដែលផែលផែលឧស្សាហកម្មនេះ។ ជាមួយមានប្រាក់មួយអូល្យាបែងចែកជាប្រាក់បន្ទាយហានិកយោលើជំនួយ និងលើកទិន្នន័យខ្សោយមានការរុករក នាំខ្សោយការចំណាយដើម្បីន \$6 និង \$4-6 លើពន្លេ និងស្ថិយសារ
  - រដ្ឋាភិបាលត្រូវការតំបន់យោលើជំនួយ និងលើកទិន្នន័យខ្សោយមានការរុករក
  - ត្រូមបិននានា ត្រូវបង្ហាញអតិភាពទូលាថ្មីដែលបានបន្ទាយដោយបិន្ទាន និងសង្គម។



## សុខនគរត្បូន៍

Richard Schodde, CRU Strategies

[richard.schodde@crugroup.com](mailto:richard.schodde@crugroup.com)

Tel: +61 418909769

LONDON | SEATTLE | PHILADELPHIA | BEIJING | SYDNEY | RIO DE JANEIRO

CRU | THE INDEPENDENT AUTHORITY™

MINING | METALS | POWER | CABLES | FERTILIZERS | CHEMICALS

31 Mount Pleasant, **London** WC1X 0AD UK

Tel. +44 20 7278 7788 Fax +44 20 7278 0003

PO Box 1269, **Langley**, WA 98260 USA

Tel. +1 360 321 4707 Fax +1 360 3214709

PO Box 656, **Kennett Square**, PA 19348 USA

Tel. +1 610 925 1860 Fax +1 610 925 1861

<http://www.crustategies.com>